

Nr 5.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion om befrielse för biografägaren G. Gustafsson från staten tillkommande nöjesskatt för biografföreställningar.

(1:a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, II: 71, av fru *Torbrink* har hemställts, att riksdagen måtte medgiva befrielse från staten tillkommande nöjesskatt för de biografföreställningar, som biografägaren Gösta Gustafsson i Abbetorp, Bäckebo socken, anordnat i sin därstädes belägna biograflokal, efter någon lämplig tidpunkt samt för de biografföreställningar, som han framdeles kommer att anordna i samma lokal så länge hans hälsotillstånd och ekonomiska förhållanden icke avsevärt förbättrats.

Beträffande motiveringen för det i motionen framställda yrkandet får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Enligt 7 § förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjesskatt, sådant detta författningsrum lyder enligt förordningen den 30 januari 1948 (nr 24), utgår nöjesskatt för biografföreställningar med 30 procent å bruttopriset för varje biljett, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset. Genom sistnämnda förordning skärptes nöjesskatten för biografföreställningar och i samband med denna skatteskärpning infördes i 2 § nöjesskatteförordningen den särskilda bestämmelsen, att nöjesskatten för biografföreställningar skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och med en fjärdedel till vederbörande kommun.

Befrielse från nöjesskatten må, såvitt nu är i fråga, enligt 16 § nöjesskatteförordningen medgivas av länsstyrelsen — efter kommunens hörande — om behållning av nöjestillställning skall användas uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål, såsom för beredande av hjälp åt behövande eller sjuka, för främjande av barns eller ungdoms vård, fostran eller utbildning eller för stödjande av rikets försvar. Lämnas ej sådant medgivande som i 16 § sägs eller är fråga om nöjestillställning av annat slag än där avses, må enligt 17 § i förordningen kommunen, om skäl därtill är, medgiva befrielse från den kommunen tillkommande andelen av nöjesskatten.

Av handlingar, som varit för utskottet tillgängliga vid behandlingen av förevarande ärende, har inhämtats följande. I en den 25 november 1950 till

länsstyrelsen i Kalmar län inkommen skrift anhöll Gustafsson om befrielse från staten tillkommande nöjesskatt för biografföreställningar, som han under år 1950 anordnat och i fortsättningen komme att anordna i sin biograflokal i Abbetorp. Till stöd därför åberopade Gustafsson, att han sedan han i november 1949 drabbats av barnförslamning varit arbetsoförmögen och därför icke kunde på ett något så när drägligt sätt försörja sig och sin familj. Från kommunen tillkommande nöjesskatt hade Gustafsson av denna anledning genom beslut av kommunalfullmäktige tidigare erhållit befrielse.

Genom beslut den 22 decemör 1950 fann sig länsstyrelsen efter prövning av omständigheterna i ärendet med hänsyn till gällande bestämmelser icke kunna bifalla Gustafssons framställning. Häröver anförde Gustafsson besvär hos Kungl. Maj:t samt anhöll tillika att av nåd bliva befriad från ifrågavarande nöjesskatt.

Av vad Gustafsson i målet anført framgår bl. a. följande. Han vore gift och hade två minderåriga barn. På eget initiativ hade han gjort i ordning en biograflokal i ett uthus som tidigare varit garage. I denna lokal hade han med hustruns hjälp givit biografföreställningar för ortsbefolkningen, som bodde avlägset från andra nöjesanordningar. Sedan han insjuknat hade denna biograf blivit hans huvudsakliga inkomstkälla. Nettot hade emellertid utgjort endast ca 100 kronor i månaden. Han hade därför haft svårt att försörja sig och sin familj härpå och på vad han erhållit från sjukkassa. Han hade inga besparingar. Å den fastighet han bebodde vilade en skuld å 2 800 kronor. Dessutom hade han skuld å biograförelsen med 1 000 kronor, varå han avbetalade 82 kronor i månaden.

Genom utslag den 4 december 1952 fann regeringsrätten ej skäl göra ändring i länsstyrelsens beslut samt avgav utlåtande över ansökningen. Den 23 januari 1953 meddelade Kungl. Maj:t beslut i ärendet och fann därvid ansökningen icke kunna bifallas.

I den *föreliggande motionen* har inledningsvis redogjorts för omständigheterna i förevarande fall. Därefter har motionären anført bl. a. följande. Enda möjligheten för Gustafsson att erhålla befrielse från ifrågavarande nöjesskatt vore att riksdagen fattade beslut om sådan befrielse. Det kunde synas, att det belopp det gällde — kanske 100 kronor i månaden eller något sådant — vore ringa att besvåra riksdagen för. Men för Gustafsson syntes det i själva verket ha den betydelsen, att det bleve avgörande för huruvida han skulle kunna försörja familjen på ett drägligt sätt eller icke. Det kunde också invändas, att man icke borde skapa prejudikat på att befrielse från nöjesskatt kunde erhållas av riksdagen, när icke de ordinarie instanserna kunde giva sådan. Emellertid vore detta fall så unikt att risken för efterföljare vore så gott som obefintlig.

Utskottet. I föreliggande motion har yrkats att riksdagen måtte medgiva befrielse från statlig nöjesskatt för biografföreställningar, som biografägaren Gösta Gustafsson i Abbetorp anordnat och komme att anordna i en därstädes belägen biograflokal. Som stöd för yrkandet har åberopats ömmande

skäl; Gustafsson vore till följd av iråkad sjukdom arbetsoförmögen, och en befrielse från nöjesskatten skulle medföra ett ökat överskott å biografprestationen, vilket vore av betydelse för familjens försörjning.

Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har regeringsrätten på besvär av Gustafsson ej funnit skäl göra ändring i vederbörande länsstyrelses beslut att med hänsyn till gällande bestämmelser icke bifalla framställning om befrielse från nöjesskatt i förevarande fall. Vidare har Kungl. Maj:t i statsrådet genom beslut den 23 januari 1953 funnit en av Gustafsson gjord ansökning att bliva befriad från samma skatt icke kunna bifallas.

Utskottet anser sig icke kunna tillstyrka en skattebefrielse, som närmast skulle få formen av en särskild lagstiftning av innebörd att nöjesskatt icke skulle uttagas för biografprestationer, som tills vidare eller under viss tid av Gustafsson anordnades i den avsedda lokalen. Ehuru utskottet icke saknar förståelse för de behjärtansvärda synpunkter, som ligger till grund för motionsyrkandet, kan utskottet sålunda icke tillstyrka bifall till ifrågakommande motion.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att motionen II:71 av fru Torbrink om befrielse för biografägaren G. Gustafsson från staten tillkommande nöjesskatt för biografprestationer icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 februari 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Heüman, Franzon, Gustaf Elofsson, Spetz, Velander, Falk, Söderquist, Damström, Rune Johansson och Patrick Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Sundström, Hagberg i Malmö, Sjölin, Olofsson, Brandt, Vigelsbo och Anderson i Sundsvall.